

REFERAT Psykiatri- og socialudvalget 2018-2021 d. 08-04-2021

Mødedato Torsdag d. 08. april 2021 kl. 12:00

Mødested Videomøde

Mødedeltagere Thies Mathiasen, O, Morten Brixtofte Petersen, B, Bente Gertz, A, Jette Jensen, A, Annette Blynél, F, Anne-Marie Palm-Johansen, O, Gitte Frederiksen, V, Mette Bossen Linnet, V, Ulrik Sand Larsen, V

Indholdsfortegnelse

Tema om behandlingstilbud i den syddanske psykiatri.....	3
Orientering om status på Psykiatrisk Afdeling Vejle - april 2021.....	5
Godkendelse af høring af akutplan for Region Syddanmark.....	6
Orientering om status på Psykiatrisk Afdeling Aabenraa.....	8
Orientering om Den Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser - LUP - 2020.....	9
Orientering om temarapportering 2020 vedrørende forbedringskultur i Region Syddanmark.....	12
Beslutning om udmøntning af midler til etablering af Center for Pårørendeinddragelse - budget 202	15
Beslutning om udmøntning af midler til integreret samarbejde om de mest sårbare borgere i periode	17
Orientering om status på Akut Psykiatrisk Udrykningstjeneste.....	19
Orientering om videreudvikling af mobilteams i børne- og ungdomspsykiatrien.....	21
Orientering om "Børn og unge som pårørende".....	23
Orientering om rammer for behandling og samarbejde i psykiatrien.....	25
Orientering om status på lancering og implementering af politik for frivillighed og medborgerskab	27
Mødekalender.....	30
Eventuelt.....	31
Underskriftsside.....	32

Punkt 1: Tema om behandlingstilbud i den syddanske psykiatri

21/6857

Resumé

På baggrund af en anmodning fra psykiatri- og socialudvalget gives der et oplæg om behandlingstilbud i den syddanske psykiatri med særlig fokus på meningsfulde aktiviteter, som har stor betydning for patienternes recoveryproces. For de indlagte patienter har Psykiatriplan 2020-2024 med anbefaling 6 om flere meningsfulde aktiviteter sat øget fokus på aktiviteter i weekenderne og efter kl. 16 på hverdage.

Sagsfremstilling

Behandlingen i den syddanske psykiatri består af en lang række af behandlingsmuligheder og recoveryorienterede tiltag, herunder forskellige meningsfulde aktiviteter inden for kunst, kultur, natur og motion. Den recovery-orienterede tilgang til arbejdet med mennesker med psykisk sygdom skal give patienterne håb for fremtiden og håb om, at det er muligt at komme sig ved aktivt selv at tage del i at forbedre egen situation.

Rammen om behandlingen er de faglige retningslinjer, hvorunder behandlingen tilrettelægges i fællesskab mellem patient, pårørende og fagpersoner.

Noget behandling indgår som del af et pakkeforløb eller en forløbsbeskrivelse, mens andre typer af behandling kan aftales med patienten under hensyn til patientens interesser og muligheder for at deltage. Formålet med pakkeforløbene og forløbsbeskrivelserne er at tilbyde ensartet behandling af høj faglig kvalitet på tværs af landet, og de revideres løbende i forhold til evidens og sammenhænge med bl.a. foreliggende nationale kliniske retningslinjer.

På det ambulante område findes der nationale pakkeforløb for behandling af en række af de hyppigste diagnoser. Pakkeforløbene angiver en række kliniske handlinger og et antal timer, som udgør den ramme, som behandlingen planlægges indenfor i det tværfaglige team af medarbejdere, som ud over læger og sygeplejersker også kan rumme diætister, psykologer, pædagoger, ergoterapeuter, peermedarbejdere med flere. Alle pakkeforløb indeholder en angivelse af såvel medicinsk behandling som anden behandling, herunder terapi (individuelt eller i gruppe) samt psykoedukation (undervisning i sygdommen). Afhængig af diagnosen angiver pakkeforløbet, hvori psykoterapien kan bestå, f.eks. kognitiv adfærdsterapi, adfærdstræning/eksponering, kropsterapi, traumefokuseret terapi eller andet.

For indlagte patienter findes der nationale forløbsbeskrivelser, hvor den ikke medicinske behandling og miljøterapien på afdelingen indgår. I forhold til patientens recoveryproces er det væsentligt at få stimuleret og fastholdt iboende mentale og fysiske ressourcer under ofte længerevarende indlæggelser. Derfor er det vigtigt at få gjort viften af aktiviteter endnu større og mere mangfoldig, og udviklingen af de nye aktiviteter sker løbende sammen med patienter, pårørende og de frivillige organisationer.

For de indlagte patienter har Psykiatriplan 2020-2024 med anbefaling 6 om flere meningsfulde aktiviteter sat øget fokus på aktiviteter i weekenderne og efter kl. 16 på hverdage. Herved får indlagte patienter i højere grad end tidligere også i disse tidsrum mulighed for at deltage i aktiviteter, som giver mening for dem.

Sygehuset vil arbejde videre med at blive endnu bedre til at skabe individuelt tilrettelagte behandlingsforløb, herunder afprøvning af en medicinreducerende tilgang, hvilket også er en af anbefalingerne i Psykiatriplan 2020-2024.

Indsatsen i psykiatriplanen og via pakkeforløbene understøtter de mange aktiviteter, der allerede er sat i værk og har været det i lang tid i afdelingerne. For at skabe overblik og for at inspirere hinanden på tværs af sygehusets geografi er der udviklet et idékatalog. Idékataloget tegner dels et billede af igangværende aktiviteter og beskriver ønsker fra patienter, pårørende og medarbejdere til nye aktiviteter. Idékataloget kan ses [her](#).

Foreningen Håb i Psykiatrien, der arbejder for at skabe særlige øjeblikke og velvære for patienter med psykiatriske sygdomme, har ligeledes udarbejdet et skriftligt inspirationshæfte, hvor meningsfulde aktiviteter fra psykiatrien i hele landet indgår. Her nævnes flere eksempler fra den syddanske psykiatri, herunder musikalske aktiviteter i Esbjerg, Odense og Aabenraa samt grillaften med fælles forberedelser som indkøbstur og madlavning i Vejle og Odense.

Afdelingsledelsen fra Psykiatrisk Afdeling Vejle orienterer på mødet den 8. april 2021 om behandlingstilbud i afdelingen med særlig fokus på meningsfulde aktiviteter, som har stor betydning for patienternes recoveryproces.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatri- og socialudvalget den 08-04-2021

Til orientering. Oplæg vedhæftet.

Udvalget får på et kommende møde en orientering om nye tilbud, som er på vej i psykiatrien i Region Syddanmark som eksperimentel eller etableret behandlingsform, eksempelvis natur-, kunst- og musikterapi eller andre nye behandlingsformer. Særligt med fokus på målgrupper, udbredelse og økonomi.

Bilag

Oplæg, pkt. 1, 08-04-2021 - Behandlingstilbud psykiatrien

Punkt 2: Orientering om status på Psykiatrisk Afdeling Vejle - april 2021

19/48753

Resumé

Psykiatri- og socialudvalget orienteres om status på Psykiatrisk Afdeling Vejle. Der gøres i punktet primært status på afdelingens arbejdsmiljø.

Sagsfremstilling

På regionsrådsmødet den 25. november 2019 blev situationen på Psykiatrisk Afdeling i Vejle drøftet. På mødet blev det besluttet, at psykiatri- og socialudvalget skulle følge sagen tæt.

Psykiatri- og socialudvalget orienteres derfor om seneste udvikling og status på igangsatte initiativer i Psykiatrisk Afdeling Vejle. Status var planlagt til udvalgmødet den 24. februar 2021, men det blev aftalt at tage punktet op på førstkommende møde, da der pga. tidspress på mødet ikke var den fornødne tid til at nå rundt om sagen.

Der gøres i dette punkt primært status på afdelingens arbejdsmiljø. Der har i perioden været ekstra fokus på arbejdsmiljøet i afdelingen, og der udføres løbende SPOT-måling i forhold til medarbejdertilfredsheden. Seneste SPOT-måling fra december/januar 2021 har på det ene afsnit vist, at tilfredsheden er gået tilbage. Derfor er der udført endnu en SPOT-måling i marts 2021. På mødet den 8. april 2021 vil afdelingsledelsen på Psykiatrisk Afdeling Vejle orientere om seneste status, herunder om resultat af SPOT-målingen.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatri- og socialudvalget den 08-04-2021

Til orientering. Oplæg vedhæftet.

Bilag

Oplæg, pk. 2, 08-04-2021 - Status på Psykiatrisk. Afdeling Vejle

Punkt 3: Godkendelse af høring af akutplan for Region Syddanmark

19/36737

Resumé

Udkast til akutplan for Region Syddanmark forelægges til drøftelse og godkendelse forud for høring. Det indstilles i sagen, at psykiatri- og socialudvalget anbefaler regionsrådet, at udkast til akutplan sendes i høring.

Sagsfremstilling

Udkast til akutplan for Region Syddanmark forelægges til drøftelse og godkendelse forud for høring.

I henhold til tids- og procesplanen behandler sundhedsudvalget, psykiatri- og socialudvalget, præhospitaludvalget, udvalget for det nære sundhedsvæsen samt regionsrådet i april udkast til akutplan. Herefter forventes akutplanen sendt i høring i perioden 6. maj 2021 - 30. august 2021.

Akutplanen beskriver indsatser i Region Syddanmark for at sikre sammenhæng på tværs af sektorer for at borgere med akut opstået sygdom eller skade får rette tilbud, uanset om det er hjælp til egenomsorg, hjælp fra kommunal akutfunktion, besøg hos eller af egen læge eller vagtlæge, akut ambulante besøg på sygehus eller indlæggelse.

Akutplanen baserer sig på Sundhedsstyrelsens anbefalinger til organisering af den akutte sundhedsindsats samt på Danske Regioners udspil på området.

Regionsrådet havde den 28. september 2020 en temadrøftelse vedrørende indsatsområder i akutplan 2020. Ved drøftelsen var der opbakning til de foreløbige forslag til indsatser, der blev præsenteret.

Kommunerne i regionen er løbende blevet holdt orienteret om arbejdet med akutplan, ligesom der sidder kommunale repræsentanter i såvel styregruppen som i flere arbejdsgrupper. Kommunekontaktudvalget fik på møde den 12. marts 2021 præsenteret indsatser i akutplanen.

Udkast til akutplan er vedlagt som bilag 1.

Liste med forslag til høringsparter fremgår af bilag 2.

Tids- og procesplan for arbejdet med akutplan er vedlagt som bilag 3.

Udkast til akutplan indeholder overslag over de regionale budgetmæssige konsekvenser af akutplanen. Overslag over de budgetmæssige konsekvenser af akutplanen indgår i budgetproces 2022. De budgetmæssige forudsætninger vil dog i nogen grad afhænge af de konkrete implementeringsplaner, der blandt andet skal aftales med kommuner og almen praksis efter endelig politisk behandling af akutplanen.

På mødet præsenterer administrerende sygehusdirektør Charlotte Josefsen udkast til akutplan. På mødet deltager desuden chefkonsulent Jan Hermansen fra Sundhedsplanlægning.

Sagen behandles i sundhedsudvalget den 6. april 2021, i psykiatri- og socialudvalget den 8. april 2021, i præhospitaludvalget den 8. april 2021, i udvalget for det nære sundhedsvæsen den 12. april, samt i regionsrådet den 26. april 2021.

Indstilling

Det indstilles, at psykiatri- og socialudvalget anbefaler regionsrådet:

At udkast til akutplan sendes i høring blandt høringsparter jf. bilag med høringsliste.

At det tages til efterretning, at overslag over de budgetmæssige konsekvenser af akutplanen indgår i budgetproces 2022.

Beslutning i Psykiatri- og socialudvalget den 08-04-2021

Psykiatri- og socialudvalget anbefaler indstillingen over for regionsrådet med den bemærkning, at akutplanen også sendes i høring i Udsatterrådet.

Udvalget anbefaler, at der som led i høringen afholdes et dialogmøde med interessenter i de psykiatriske akutmodtagelser (PAM).

Oplæg vedhæftet.

Bilag

Bilag 1. Udkast til akutplan

Bilag 2. Forslag til høringsparter

Bilag 3. Tids- og procesplan for arbejdet med akutplan

Oplæg, pkt. 3, 08-04-2021 - Udkast til akutplan

Punkt 4: Orientering om status på Psykiatrisk Afdeling Aabenraa

20/62795

Resumé

Psykiatri- og socialudvalget orienteres om aktuel status på Psykiatrisk Afdeling Aabenraa.

Sagsfremstilling

På mødet vil sygehusdirektør Charlotte Josefsen orientere psykiatri- og socialudvalget om aktuel status på Psykiatrisk Afdeling Aabenraa.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatri- og socialudvalget den 08-04-2021

Til orientering. Oplæg vedhæftet.

Udvalget får en ny status på næstkommende møde den 5. maj 2021.

Bilag

Oplæg, pkt. 4, 08-04-2021 - Status på Psykiatrisk Afdeling Aabenraa

Punkt 5: Orientering om Den Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser - LUP - 2020

21/12239

Resumé

Den 17. marts 2021 blev resultaterne fra Den Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser for 2020 offentliggjort. Helt overordnet ses pæne resultater for Region Syddanmark sammenholdt med landsresultatet. Ses på den samlede tilfredshed på tværs af de fem patientundersøgelser i LUP Psykiatri, så har Region Syddanmark sammenlignet med de øvrige regioner opnået det bedste resultat.

Sagsfremstilling

Den 17. marts 2021 blev resultaterne fra Den Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser for 2020 offentliggjort.

I nedenstående skema ses hvilke patient- og pårørendegrupper, der deltog i LUP 2020. Endvidere ses antallet af udleverede spørgeskemaer samt svarprocenten.

Undersøgelser i LUP 2020	Data indsamlet i 2020 i perioden	Spørgeskemaer udsendt	Svarprocent (svar)
Psykiatri			
Ambulante voksne	31/8 – 20/9	2.892	63 % (1.824)
Indlagte voksne	31/8 – 8/11	570	73 % (418)
Ambulante Børn og Unge	31/8 – 11/10	1.132	70 % (793)
Forældre til ambulante Børn og Unge	31/8 -11/10	960	67 % (643)
Indlagte Børn og Unge	14/9 – 11/10	71	82 % (58)
Forældre til indlagte Børn og Unge	14/9 – 11/10	58	53 % (31)
Specialiseret retspsykiatri	31/8 – 20/9	84	50 % (42)

Årets resultater

Den samlede tilfredshed for de enkelte patientgrupper fremgår nedenfor. Resultatet vises både for Region Syddanmark som helhed og for hele landet.

Andel meget positive + positive patienter (procent)	Landsplan	Region Syddanmark
Ambulante - voksne	84	86
Indlagte - voksne	74	81
Ambulante – børn og unge	77	79
Forældre til ambulante børn og unge	83	84
Indlagte børn og unge	49	45
Forældre til indlagte børn og unge	71	56
Specialiseret retspsykiatri	65	49

Helt overordnet set har Region Syddanmark opnået fine resultater i årets LUP undersøgelse. Hvis man ser på den samlede tilfredshed på tværs af de fem patientundersøgelser i LUP Psykiatri, så har Region Syddanmark opnået det bedste resultat sammenholdt med de øvrige regioner.

Ses der på de enkelte patient/pårørende kategorier, så har der for indlagte voksne patienter været en flot positiv udvikling i forhold til 2019, og Region Syddanmark ligger over landsgennemsnittet i forhold til den samlede tilfredshed.

Også blandt de voksne ambulante patienter ses et pænt resultat, og Region Syddanmark har som den eneste region opnået resultater, som ligger signifikant over landsgennemsnittet.

For ambulante børn og unge har der været en positiv udvikling i forhold til 2019, og Region Syddanmark ligger nu på eller over landsgennemsnittet på de enkelte spørgsmål. Tilfredsheden for forældre til ambulante børn og unge er også steget fra 2019 til i år, og vi ligger nu på niveau på landsresultatet.

Der ses et fald i tilfredsheden for indlagte børn og unge og deres forældre i forhold til 2019, men det samlede resultat ligger på niveau med landsgennemsnittet.

For de retspsykiatriske patienter ligger regionens resultater på niveau med landsgennemsnittet.

Vedlagt er en opsummering af resultaterne for Region Syddanmark, et resultatbilag samt delrapporterne for LUP 2020.

Resultaterne for LUP Psykiatri kan ses på www.psykiatriundersogelser.dk.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatri- og socialudvalget den 08-04-2021

Punktet blev udsat.

Bilag

LUP 2020 - Opsamling på resultater

LUP Psykiatri - INDLAGT20 PT regionsrapport regionsyddanmark

LUP Psykiatri - BU INDLAGT20 FOR regionsrapport regionsyddanmark

LUP Psykiatri - BU INDLAGT20 PT regionsrapport regionsyddanmark

LUP Psykiatri - BU AMB20 FOR regionsrapport regionsyddanmark

LUP Psykiatri - BU AMB20 PT regionsrapport regionsyddanmark

LUP Psykiatri - AMB20 PT regionsrapport regionsyddanmark

LUP Psykiatri - Retspsyk20 PT regionsrapport regionsyddanmark

LUP Resultatbilag - final

Punkt 6: Orientering om temarapportering 2020 vedrørende forbedringskultur i Region Syddanmark

21/15798

Resumé

Som en del af afrapporteringen af målbillederne til regionsrådet gives årligt en temaarapportering om arbejdet med at skabe en forbedringskultur i regionen. I sagen orienteres der om arbejdet i 2020 og de første måneder af 2021 med fokus på initiativer og læring under coronapandemien, som har testet forbedringsmodellen og forbedringskulturen. Samlet set har der på trods af coronapandemien været fremdrift i arbejdet med at skabe en forbedringskultur i det forløbne år. Udfordringerne har været medvirkende til, at der er blevet tænkt i nye baner, og modellen har understøttet arbejdet med at finde nye veje og løsninger.

Sagsfremstilling

Som en del af afrapporteringen af målbillederne til regionsrådet gives årligt en temaarapportering om arbejdet med at skabe en forbedringskultur i regionen. I det følgende forstås Den Syddanske Forbedringsmodel som drivende kraft til at skabe en udbredt forbedringskultur.

Den Syddanske Forbedringsmodel er i dag udbredt i hele organisationen i Region Syddanmark. Hensigten med Den Syddanske Forbedringsmodel er, at den skal skabe grundlaget for forbedringer, der primært er til gavn for patienterne, men også for organisationen.

Arbejdet med Den Syddanske Forbedringsmodel er et samarbejde mellem ledelse og medarbejdere. Ledelsen sætter rammerne, og medarbejderne peger på både problemer og løsninger. Det er medarbejderne, der er eksperter i hverdagen, og det er dem, der driver løsningerne.

For at fastholde en fælles udvikling af Den Syddanske Forbedringsmodel, blev der i 2018 etableret en styregruppe, bestående af direktører fra alle sygehusenheder, socialområdet og regionshuset. Der er ligeledes etableret en fælles koordinerende enhed på regionalt niveau, kaldet Fællesfunktionen samt et forbedringsledernetværk, som består af lokale forbedringsledere fra enhederne. Styregruppen, forbedringsledernetværket og Fællesfunktionen har som fælles opgave at sikre, at Den Syddanske Forbedringsmodel styres, koordineres og udvikles, så den støtter forbedringsarbejdet på alle niveauer i Region Syddanmark. Der uddannes løbende i forbedringsledelse og i Avanceret Lean Træning (ALT), som er de nødvendige uddannelsesmæssige grundpiller i Den Syddanske Forbedringsmodel. Alle ovennævnte understøttende funktioner har i det seneste år været aktive og fungerende på trods af coronapandemien.

Forbedringsarbejde som kultur - i en forandringstid som coronapandemien

Den Syddanske Forbedringsmodel skal bruges der, hvor udfordringerne – og dermed mulighed for forbedringer – er. I modellen er der indbygget en kultur, hvor der hele tiden ledes efter spild og deraf følgende forbedringspotentialer. Ligesom øvrige områder har forbedringsarbejdet i det seneste år været udfordret af coronapandemien. Den Syddanske Forbedringsmodel er dog den samme uanset, den skal blot tilpasses den kontekst, som den skal forbedre ind i. Det er en måde at gøre tingene på – en model til at lede og udvikle organisationen - ikke blot et redskab. Elementerne i modellen skaber rammerne for forbedringstiltagene – men det er den fælles forbedringskultur, som skal drive det daglige arbejde med at finde og realisere potentialer for forbedring og dermed sikre at resultater og mål opnås. Forbedringsarbejdet er en kulturrejse, og det fokus har været fastholdt i hele 2020 på trods af coronapandemien.

Implementeringen af forbedringsmodellen har styrket og gjort organisationen mere robust i forhold til at imødegå de udfordringer, som coronapandemien har stillet det syddanske sundhedsvæsen overfor i 2020. Særligt har fokus på ledelse været vigtig, men også de specifikke elementer i modellen har været intensivt brugt i en tid, hvor kapaciteten er presset.

Forbedringsmodellens måde at analysere og tilrettelægge processer på har været helt centrale i opbygningen af både vaccinations- og testcentre, men også i omlægningen af kapaciteten under den første coronabølge i foråret 2020. Med knappe ressourcer og kort tid tilgængeligt har man med metoderne fra forbedringsmodellen kunnet etablere og drive velfungerende test- og vaccinationscentre, der har borgeren og fokus på minimering af spild som omdrejningspunkt.

Omlægningen af kapaciteten i foråret 2020 har ført til en pukkel af behandlinger, som man siden sommeren 2020 har arbejdet med at nedbringe, igen med anvendelse af metoderne fra Den Syddanske Forbedringsmodel.

Ledelse tæt på

Et af kerneprincipperne i Den Syddanske Forbedringsmodel er, at ledelsen er tæt på, hvor arbejdet udføres, og har føling med arbejdet i praksis. Coronapandemien og de medfølgende restriktioner har ført til mere tilgængelighed og ledelse tæt på de kliniske afdelinger og på socialområdet, fordi lederne under coronapandemien har haft et mere begrænset antal møder og aktiviteter ude af huset. Hermed er der frigivet tid, og det har medført et større rum for at gøre brug af forbedringselementerne i Den Syddanske Forbedringsmodel og drive forbedringsarbejdet og -kulturen fra ledelsens side.

Forbedringsworkshops

Forbedringsworkshops er et centralt element i modellen, hvor komplekse problemstillinger behandles med bred deltagelse. Det betyder, at det for eksempel både kan være ledere, medarbejdere, patienter og borgere, som sammen arbejder på og udvikler løsninger med patienten eller borgeren i centrum. Det har derfor med coronapandemien været en udfordring, at der har været restriktioner for det fysiske fremmøde. På trods af dette har der alligevel været afholdt workshops, og det har samtidigt ført til, at der er tænkt i nye baner med hensyn til afvikling og afrapportering.

Tavlemøder

Tavlemøder er et andet centralt element som anvendes i Den Syddanske Forbedringsmodel. Traditionelt er forbedringstavlen et fysisk whiteboard, hvor forbedringsindsatsens mål og data er synlige for alle, der arbejder med det pågældende område. Tavlemødet er også det sted, hvor ledelsen er i dialog med personalet om udfordringer, og hvor forbedringspotentialer findes i fællesskab, og hvor der aftales proces for at arbejde videre med dem. I det forløbne år har restriktionerne for det fysiske fremmøde i enkelte tilfælde sat begrænsninger for muligheden for at arbejde med de fysiske tavler. I stedet er der tænkt nyt og arbejdet med forskellige former for digitale tavlemøder og løsninger tilpasset de enkelte enheder og afdelingers behov.

Uddannelseselementer i modellen

Endeligt har de forskellige uddannelseselementer i modellen fortsat været udbudt. Coronapandemien har her gjort det nødvendigt i højere grad at anvende virtuel undervisning. En læring som også fremadrettet kan bruges til at reducere spild i form af transporttid.

Konkrete eksempler fra forbedringsarbejdet i 2020

Nedenfor gives der nogle konkrete eksempler fra forbedringsarbejdet i 2020:

- På Sydvestjysk Sygehus har anvendelsen af indgående, strukturerede analyser af processerne omkring vaccination ført til, at spildet foreløbigt er opgjort til 0,1 %, hvilket svarer til 39 vacciner ud af 31.000 stk.
- Myndighedsteamet i Vand og Jord i regionshuset har arbejdet med at skabe bedre processer med henblik på at reducere sagsbehandlingstiden. Resultater fra 30-dagesmålingen viser eksempelvis, at antallet af ophobede sager (op til tre år gamle sager) er faldet fra 39 til 1.
- Lungemedicinsk ambulatorium på OUH har arbejdet med forsamtaler ved udredning af lungekræft. Resultaterne er netop opgjort efter 365 dage og viser, at gennemløbstiden er reduceret fra 84 til 40 minutter. Patienttilfredsheden er nu på 10 på en skala fra 0-10. Medarbejdertilfredsheden er endvidere markant forbedret.
- På Socialområdet har arbejdet med dokumentation og indberetning af magtanvendelser ført til nedbringelse af fejl og hurtigere gennemløbstid. 60 dage efter en forbedringsworkshop på den sikrede døgninstitution Egely er indberetninger med fejl i type af indgreb reduceret fra 30 % til 0 %. Antal sager der overskred den tilladte gennemløbstid er endvidere reduceret fra 50 % til 14 %.
- Sygehus Sønderjylland har i samarbejde med Tønder kommune og praktiserende læger afviklet en planlagt workshop virtuelt. Workshoppen forløb over 2 dage i november 2020, og en tredje workshopdag afvikles i marts 2021. Der er blevet arbejdet med at sikre rette behandlingstilbud til borgere så tæt på hjemmet som muligt og forebygge indlæggelser på sygehuset. Med kreative løsninger er det lykkedes at afvikle denne tværsektorielle workshop, jf. Forbedringsmodellens standard, selvom det foregik virtuelt.
- Psykiatrisygehuset og Sygehus Sønderjylland har i fælleskab et forbedringsspør med fokus på demensudredning i den fælles demenslinik bestående af afdelingerne Ældrepsykiatri, Ældresygdomme og Hjerne og nervesygdomme. De fælles resultater viser blandt andet, at 100 % af patienterne nu bliver visiteret efter fælles retningslinje, hvor der før opstart af forbedringsspøret var 0 %.
- Psykiatrisygehuset har et forbedringsspør med fokus på ADHD udredning for børn og unge, som går fra begyndelsen af første gangs samtalen til behandlingsplanen er fremsendt til patienten (forældrene). Efter første workshop er alle mål opnået efter 90 dage med 100 % målopfyldelse inden for de aftalte mål i forhold til kvalitet, service, leverance og personale. For eksempel er der opnået, at den afklarende samtale afsluttes med en behandlingsplan og et standardiseret patientforløb på tværs af afdelinger og matrikler.

Sundhedsudvalget orienteres på møde den 6. april 2021.

Sagen forelægges regionsrådet til orientering.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Sundhedsudvalget den 06-04-2021

Til orientering.

Beslutning i Psykiatri- og socialudvalget den 08-04-2021

Punktet blev udsat.

Punkt 7: Beslutning om udmøntning af midler til etablering af Center for Pårørendeinddragelse - budget 2020

21/15424

Resumé

Det indstilles, at regionsrådet i henhold til budgetaftalen for 2020 godkender udmøntning af midler til etablering af Center for Pårørendeinddragelse (anbefaling 8 i Psykiatriplan 2020-2024).

Sagsfremstilling

Regionsrådet godkendte den 16. december 2019 ”Psykiatriplan 2020-2024”, som indeholder 39 anbefalinger, der skal implementeres i planperioden. Denne sag vedrører anbefaling 8, etablering af Center for Pårørendeinddragelse.

Pårørende er en vigtig ressource i patienternes recoveryproces. Den recovery-orienterede tilgang til arbejdet med mennesker med psykisk sygdom skal give patienterne håb for fremtiden og håb om, at det er muligt at komme sig ved aktivt selv at tage del i at forbedre egen situation.

Forskning viser, at pårørende til kronisk eller længerevarende syge mennesker ofte selv lider af nogle af de følgevirkninger, som patienten oplever, såsom stress, angst/depression og oplevelse af meningsløshed. Som pårørende gennemgår man ligesom patienten et udfordrende recoveryforløb. Derfor er det vigtigt at støtte de pårørende, i den læringsproces det er at mestre rollen som pårørende, og derved hjælpe dem til at opleve livskvalitet til trods for sygdommens påvirkning i relationen til den syge og andre i familien/netværket.

Dette er baggrunden for oprettelse af Center for Pårørendeinddragelse.

Centeret bliver et kompetence- og videnscenter, der skal understøtte arbejdet med pårørendeinddragelse. Desuden skal centeret samle og genere viden om best practice i forhold til pårørendeinddragelse med fokus på både somatik og psykiatri. Centeret skal både have fokus på inddragelse af voksne pårørende og på børn, der er pårørende til en forælder eller en søskende med psykisk eller somatisk lidelse.

Centerets opgaver bliver primært:

- Generering og indsamling af viden
- Forskning (på sigt)
- Ansøgning om fondsmidler til etablering af Ph.d.-stillinger
- Rådgivningsfunktion for sygehusets kliniske og administrative afdelinger
- Understøtte indsatser for børn og unge, som er pårørende
- Referencepunkt for sygehusets peerindsats, herunder pårørende- og forældrepeers (ansættes fra 2. kvartal 2021)
- Netværksdannelse med de øvrige sygehuse, regioner og andre interessenter
- Kompetenceudvikling

Så vidt mulig tænkes opgaverne sammen med sygehusets øvrige aktiviteter. Som eksempel kan nævnes kompetenceudvikling, som kan kobles med eksisterende indsatser som fælles beslutningstagning og kurser i kommunikation. Sygehusets enhed for kvalitetsudvikling vil også være en naturlig samarbejdspartner med henblik på at videreudvikle den eksisterende retningslinje for samarbejdet med pårørende.

Centeret skal have særlig opmærksomhed på gruppen af børn, der har forældre eller søskende med en psykisk lidelse. Omkring 310.000 børn i Danmark vokser op i hjem, hvor enten mor, far eller søskende har en psykisk sygdom eller misbrug. Selv om disse børn har dobbelt så stor risiko for selv at udvikle psykisk sygdom, så er de en overset gruppe, som ofte går under radaren hos de fagprofessionelle, der møder børnene, og hos de fagprofessionelle, der møder forældrene eller familiens øvrige børn.

Centeret etableres under ledelsen i Psykiatrisk Informationscenter, der besidder en stor viden om målgruppen og har erfaring med rådgivning og kurser for familier, børn og unge. Der oprettes en styregruppe for Center for Pårørendeinddragelse, som skal bistå centerets leder i at udvikle og sikre fremdrift for centeret.

Styregruppen skal bemandes, så der sikres repræsentation til de aktører og indsatser, hvor der er snitflader og mulige synergieffekter til centerets opgaver, herunder repræsentation fra de somatiske sygehuse. En repræsentant for sygehusledelsen er formand for styregruppen.

Styregruppen refererer til sygehusledelsen i Psykiatrisygehuset.

Herudover etableres et advisory board, hvor nationale og internationale forskere, interesseorganisationer, såsom Danske Patienter og Psykiatraliancen, aktører fra de øvrige regioner, samt andre interessenter, kan være repræsenteret og bidrage med national og international ekspertviden inden for pårørendeinddragelse.

Når centeret er bemandedt og styregruppen og advisory board er nedsat, vil centerets opgaver blive yderligere konkretiseret. Psykiatrisygehuset vil i forbindelse med den årlige afrapportering på implementering af Psykiatriplan 2020-2024, give en status på centerets arbejde.

Efter 2024 skal centerets funktion evalueres med henblik på at vurdere potentialet for at udbrede centerets erfaringer til de øvrige sygehuse i Region Syddanmark. Til det formål indledes allerede nu et tæt samarbejde med de somatiske sygehuse for fra start at få de somatiske perspektiver med som en integreret del af centeret frem mod udbredelsen.

Indstilling

Det indstilles, at psykiatri- og socialudvalget anbefaler regionsrådet:

At Psykiatrisygehuset til Center for Pårørendeinddragelse tilføres 1,49 mio. kr. i 2021 og 2,435 mio. kr. i 2022 og følgende år. Bevillingerne finansieres af rammen vedr. budgetaftale 2020, psykiatri.

Beslutning i Psykiatri- og socialudvalget den 08-04-2021

Psykiatri- og socialudvalget anbefaler indstillingen over for regionsrådet.

Bilag

Udmøntningsnotat anbefaling 8: Center for Pårørendeinddragelse

Punkt 8: Beslutning om udmøntning af midler til integreret samarbejde om de mest sårbare borgere i perioden 2021-2023 - budget 2020

21/15427

Resumé

I henhold til budgetaftalen for 2020 indstilles det, at regionsrådet godkender udmøntning af midler til integreret samarbejde om de mest sårbare borgere (anbefaling 21 i Psykiatriplan 2020-2024).

Sagsfremstilling

Regionsrådet godkendte den 16. december 2019 ”Psykiatriplan 2020-2024”, som indeholder 39 anbefalinger, der skal implementeres i planperioden. Denne sag vedrører anbefaling 21, ”Integreret og fælles samarbejde og kompetenceudvikling i forhold til de mest sårbare borgere.”

Som en del af psykiatriplanen iværksættes initiativer inden for tværsektoriel kompetenceudvikling, der kan støtte op om det intensiverede samarbejde mellem kommuner og Psykiatrisygehuset om de mest sårbare borgere.

Psykiatrisygehuset og kommunerne samarbejder allerede om en række projekter, hvori der indgår fælles kompetenceudvikling. Via de psykiatriske samordningsfora har Psykiatrisygehuset kortlagt kommunernes behov for fælles kompetenceudvikling. Kortlægningen pegede blandt andet på ønske om udvikling af fælles forståelse for hinandens rammer, tilbud og arbejdsgange.

Socialdirektørforum drøftede behovet for tværgående kompetenceudvikling i december 2020 og tilkendegav her, at der fortsat er behov for at styrke kendskabet til hinanden på tværs af kommuner og region på det psykiatriske område, og at fælles kompetenceudvikling her vil give god mening.

På den baggrund anbefales det, at ”Det tværsektorielle forløbsprogram for mennesker med depression” samt ”Individuelt Planlagt job med Støtte” bliver nogle af indsatsområderne for kompetenceudviklingen i 2021. De to indsatsområder beskrives nærmere i vedlagte bilag.

Som andre potentielle indsatsområder kan nævnes initiativer i regi af to eksisterende partnerskabsaftaler mellem psykiatrisygehuset og henholdsvis Haderslev Kommune og Fredericia Kommune. Fokus for disse indsatser er at afprøve nye samarbejdsformer omkring de sværest syge.

Relevante indsatser udvælges på baggrund af initiativer fra Det Administrative Kontaktforum samt drøftelser med Socialdirektørforum og de psykiatriske samordningsfora så der sikres dialog, synergieffekt og ledelsesopbakning i forhold til kommunale indsatser og behov.

Den endelige beslutning om, hvilke indsatser der iværksættes, ligger i Psykiatrisygehuset.

Fokusområderne for 2022, udvælges ultimo 2021. Der drøftes aktuelt muligheder for at styrke samarbejdet på spiseforstyrrelsesområdet via fælles kompetenceudvikling.

Der vil ske en fornyet politisk prioritering om brug af midlerne i 2. halvår 2023. Udmøntningen af denne sag dækker derfor perioden 2021-23.

I forbindelse med den årlige afrapportering på implementering af Psykiatriplan 2020-2024, vil Psykiatrisygehuset afrapportere ift. de konkrete initiativer, der er iværksat.

Indstilling

Det indstilles, at psykiatri- og socialudvalget anbefaler regionsrådet:

At Psykiatrisygehuset til samarbejde om de mest sårbare borgere tilføres 1 mio. kr. årligt fra 2021 til 2023. Bevillingerne finansieres af rammen vedr. budgetaftale 2020, psykiatri.

At der sker en fornyet politisk prioritering af midlerne i 2. halvår 2023.

Beslutning i Psykiatri- og socialudvalget den 08-04-2021

Psykiatri- og socialudvalget anbefaler indstillingen over for regionsrådet.

Bilag

Udmøntningsnotat mest sårbare anbefaling 21

Punkt 9: Orientering om status på Akut Psykiatrisk Udrykningstjeneste

21/10707

Resumé

Den akut psykiatriske udrykningstjeneste (APU) skal yde psykiatrifaglig assistance og bistand i forbindelse med mulige tvangsindlæggelser ved borgere fra 20 år og op. Psykiatri- og socialudvalget gives en status på aktiveringen af APU samt proces for at udvikle konceptet for APU.

Sagsfremstilling

Siden september 2019 har Psykiatrisygehuset haft en akut psykiatrisk udrykningstjeneste (APU). APU er et døgnåbent udgående akuttilbud, som skal bistå politi, praktiserende læger og vagtlæge med psykiatrifaglig assistance. APU har til formål at:

- Øge kvaliteten i akutindsatser.
- Reducere antallet af tvangsindlæggelser og medvirke til at borgers behov for indlæggelse sker frivilligt.
- Bistå politi, lægevagt og praktiserende læge med psykiatrifaglig assistance med fokus på deeskalering i forhold til borger, når der er tegn på, at situationen er ved at køre op.
- Øge trygheden gennem information til borger og pårørende om forløb i psykiatrien ved ankomst til sygehuset.

Der er registreret i alt 167 aktiveringer af APU, hvoraf 100 aktiveringer var i 2020. Største aktivitet ses hos Psykiatrisk Afdeling Vejle, som dækker udrykningstjenesten for hele regionen fra kl. 21-13 alle dage. Den laveste aktivitet ses hos Psykiatrisk Afdeling Odense, som i hverdage samarbejder med Fyns Politikreds i projektet ”Fælles Udrykningsteam” og derfor primært benytter APU i weekenden. Seneste data viser, at aktiveringen af APU i 17 % af tilfældene ændrede en planlagt tvangsindlæggelse til en frivillig indlæggelse, og i 1 % af tilfældene blev en planlagt tvangsindlæggelse ændret til planlagt opfølgning eksempelvis via mobil skadestue.

En audit af tvangsindlæggelser i 2020 foretaget i Psykiatrisygehuset viste ligeledes et stort potentiale for øget aktivering og forebyggelse af tvangsindlæggelser gennem APU.

APU kan på nuværende tidspunkt aktiveres af politi, praktiserende læger og vagtlæger. Udover at arbejde på at øge kendskabet til udrykningstjenesten hos disse samarbejdspartnere, gav psykiatri- og socialudvalget på mødet den 4. februar 2021 opbakning til at arbejde på at udvide adgangen til udrykningstjenesten således, at for eksempel bosteder og somatiske afdelinger også får mulighed for at aktivere udrykningstjenesten.

Psykiatrisygehuset har nedsat en arbejdsgruppe, som skal sikre en udvidelse af aktiveringsadgangen til udrykningstjenesten hurtigst muligt. I arbejdsgruppen deltager repræsentanter fra de fire psykiatriske akutmodtagelser i henholdsvis Esbjerg, Vejle, Aabenraa og Odense. Processen vil ligeledes involvere samarbejds møder med relevante partnere.

Sideløbende indgår udviklingen af APU i revisionen af Psykiatrisygehusets ambulante koncept i en arbejdsgruppe for akutambulante tilbud og tænkes ligeledes ind i den kommende akutplan.

Fælles udrykningsteam på Fyn

På Fyn har Psykiatrisk Afdeling Odense og Fyns politikreds på hverdage samarbejdet i pilotprojektet ”Fælles Udrykningsteam” (FUT), hvor en psykiatrisk sygeplejerske møder ind og kører sammen med en politipatrulje. Seneste data fra politiet viser, at der er registreret 905 sager i det fælles udrykningsteam fra projektstart i 2019 frem til og med

januar 2021. FUT udløber medio 2021. Evalueringen af projektet forventes at foreligge i 4. kvartal 2021. Ved projektets udløb overgår Fyn til APU for at imødekomme den forventede udvikling af udrykningstjenesten og sikre ens tilbud på tværs af regionen.

Der gives en udbygget status på arbejdet på mødet.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatri- og socialudvalget den 08-04-2021

Punktet blev udsat.

Bilag

Anvendelsen af den akutte psykiatriske udrykningstjeneste - marts 2021

Punkt 10: Orientering om videreudvikling af mobilteams i børne- og ungdomspsykiatrien

18/51811

Resumé

I budgetaftalen for 2021 blev det aftalt, at der etableres en udvidet telefonlinje fra mobilteams i børne- og ungdomspsykiatrien. Desuden skal der ske en videreudvikling af mobilteams, således at de i større udstrækning kommer til at bidrage i samarbejdet om behandlingen mellem ambulatorier og sengeafsnit med det formål at forebygge indlæggelser og særligt tvangsindlæggelser. Psykiatri- og socialudvalget orienteres om planen for videreudvikling af mobilteams i børne- og ungdomspsykiatrien.

Sagsfremstilling

Regionsrådet har den 14. december 2020 godkendt en permanentgørelse af de mobile teams i børne- og ungdomspsykiatrien med virkning fra 1. januar 2021. Permanentgørelsen sker i henhold til anbefaling 20 i Psykiatriplan 2020-2024, og med permanentgørelsen etableres en udvidet telefonlinje fra de mobile teams. Med permanentgørelsen blev det også aftalt, at der skal ske en udvikling af de mobile teams således, at indsatsen samtænkes med andre og nye initiativer fra psykiatriplanen, finanslovsaftalen samt budgetforlig 2021. Det blev ligeledes aftalt, at psykiatri- og socialudvalget orienteres om udviklingsarbejdet.

Fra 1. januar 2021 er der etableret en ny telefonlinje for borgere og patienter, som har behov for rådgivning eller sparring. Telefonlinjen skal have en tvangsforebyggende effekt, derved at der altid vil være mulighed for kontakt med klinisk fagligt personale i tilspidsede situationer.

De mobile teams vil fremover udføre en opsøgende telefonkontakt hver aften til patienter, som er i et ambulante forløb, og hvor der er kendskab til midlertidige udfordringer og mangel på stabilitet hos barnet/den unge. Desuden vil der fremover ske en fast opsøgende opringning inden for to dage efter udskrivelsen. Formålet med denne opsøgende kontakt er at forebygge genindlæggelse og tvangsindlæggelser.

Et yderligere tiltag, som er sat i værk i forbindelse med etablering af den nye telefonlinje, er et tættere samarbejde med de ambulante behandlende teams. Det er eksempelvis obligatorisk for de mobile teams at tage telefonisk kontakt til barnet/den unge efter 2. udeblivelse i et behandlingsforløb.

I udviklingen af de mobile teams bliver der oprettet faste opfølgings- og koordineringsmøder i børne- og ungdomspsykiatrien med deltagelse fra de ambulante teams, Tilbage til Skole, Fremskudt funktion og Mobilteamet. Der er udarbejdet fast procedure for medarbejdernes kontakt til patienter, som er tilknyttet et ambulante forløb. Denne tættere opfølgning af patienter, som er tilknyttet et ambulante forløb, skal blandt andet minimere omfanget af udeblivelser og indlæggelser.

De mobile teams står foran en yderligere udvikling i forbindelse med permanentgørelsen, hvor der blandt andet skal sikres mulighed for subakut hjælp og rådgivning (svære, men mindre presserende sager) til børn og unge, der er i mistrivsel. Psykiatrisygehuset er i gang med at revidere konceptet for den ambulante psykiatri, jævnfør anbefaling 33 i psykiatriplanen. Det er planen at arbejde videre med udviklingen af den udgående ambulante indsats, som de mobile teams er en vigtig del af. Målet er, at den ambulante psykiatri kan varetage de fleste patienters behov uden indlæggelse, også uden for normal åbningstid. I indsatsen vil der særligt lægges vægt på tvangsforebyggende tiltag. Jævnfør implementeringsplanen for Psykiatriplan 2020-2024 forventes et revideret koncept for ambulante behandling at blive forelagt politisk i 3. kvartal 2021.

Planen for udvikling af mobilteams i børne- og ungdomspsykiatrien er vedlagt.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatri- og socialudvalget den 08-04-2021

Punktet blev udsat.

Bilag

Udvikling af mobilteam PSU 210301

Punkt 11: Orientering om "Børn og unge som pårørende"

20/57293

Resumé

I Region Syddanmarks budgetaftale for 2021 fremgår det, at aftalepartierne ønsker, at det undersøges, hvordan børn støttes som pårørende, både i somatikken og psykiatrien. På baggrund af undersøgelsens resultater vil der blive stillet forslag til, hvad der kan gøres bedre i relation til børn som pårørende. Kommuner og almen praksis inviteres til at deltage i arbejdet.

Psykiatri- og socialudvalget orienteres hermed om kommissoriet for dette arbejde.

Sagsfremstilling

I regionens budgetaftale for 2021 fremgår det, at aftalepartierne ønsker, at det undersøges, hvordan børn støttes som pårørende, både i somatikken og psykiatrien. Der tages afsæt i at børn får lov at være børn og unge, gå i skole og have et godt liv, også når mor, far eller søskende er syge. Arbejdet skal danne grundlag for at fremme bedre trivsel hos børn og unge, der er pårørende. Det overordnede formål med indsatsen er, at sygehusene kan understøtte børn og unge i at håndtere deres forældres eller søskendes sygdom, når sygehuset møder børnene og de unge samt at de kan hjælpe børnene og de unge videre til tilbud om støtte. Derved forebygges den mistro hos barnet eller den unge, som måtte opstå i forbindelse med forældres alvorlige sygdomsforløb.

I forbindelse med at understøtte børn og unge i at håndtere deres forældres eller søskendes sygdom, er det målet:

- At sygehusene opsporer børn og unge til forældre og søskende med alvorlig sygdom, afdækker deres behov og understøtter børnene og de unge i at håndtere situationen.
- At sygehusene kender til og henviser til tilbud om støtte for børn og unge, som er pårørende til håndtering af alvorlig sygdom i andre sektorer og i civilsamfundet.

Der er udarbejdet et kommissorium for en arbejdsgruppe til dette arbejde, som består af repræsentanter fra sygehusene (psykiatri og somatik) samt almen praksis og kommunerne.

Der etableres to trin i arbejdsgruppens arbejde svarende til den opdeltede opgaveleverance ovenfor.

- Trin et består i, at den nedsatte arbejdsgruppe tilrettelægger, indhenter og udarbejder en afdækning af området.
- I trin to skaber afdækningen grundlaget for udarbejdelsen af et idekatalog. Til denne del involveres øvrige relevante aktører til at udarbejde konkrete forslag til initiativer. Øvrige aktører er f.eks. peerrepræsentanter, frivillig koordinatorer, brugerrepræsentanter/organisationer og klinikere. Dette med henblik på at bidrage til og kvalificere udarbejdelse af et idékatalog over initiativer og indsatser.

Tværasektorielt Samarbejde er tovholder på arbejdet. Arbejdet igangsættes marts 2021, og udvalgene forelægges arbejdsgruppens resultat i november 2021.

Arbejdet skal tænkes sammen med psykiatriens kommende Center for Pårørendeinddragelse, der etableres i løbet af 2021. Derfor afleveres arbejdsgruppens leverancer efterfølgende til Center for Pårørendeinddragelse, så de det kan indgå i det

videre arbejde i regi af centret.

Kommissoriet forelægges til orientering for sundhedsudvalget den 6. april 2021, psykiatri- og socialudvalget den 8. april 2021 og udvalget for det nære sundhedsvæsen den 12. april 2021.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatri- og socialudvalget den 08-04-2021

Punktet blev udsat.

Bilag

Kommissorium - Godkendt af Direktionen 18. januar2021

Punkt 12: Orientering om rammer for behandling og samarbejde i psykiatrien

21/14779

Resumé

På baggrund af en borgerhenvendelse har udvalget ønsket at få en beskrivelse af rammer for samarbejde med pårørende samt visitation til behandling i Psykiatrisygehuset.

Sagsfremstilling

Behandling i psykiatrien i Region Syddanmark tager udgangspunkt i lovgivning og retningslinjer, som danner rammen for indsatsen, herunder for samarbejde med patienter og pårørende samt samarbejde med øvrige involverede parter.

Sygehusets patient- og pårørendepolitik lægger op til et partnerskab mellem den enkelte patient, pårørende og de sundhedsfaglige medarbejdere. Politikken beskriver medarbejdernes møde med patienterne, og at medinddragelse af patienter og pårørende styrker kvaliteten af behandlingen. Politikken, som er vedlagt, indgår i introduktionen af nye medarbejdere i sygehuset.

Pårørende er en vigtig ressource, både hvad angår værdifuld viden om patienten, men også som netværk, der kan understøtte recovery i patientens dagligdag. Pårørende informeres og inddrages derfor i videst muligt omfang, under hensyntagen til patientens aktuelle ønsker og personalets tavshedspligt. Den recovery-orienterede tilgang til arbejdet med mennesker med psykisk sygdom skal give patienterne håb for fremtiden og håb om, at det er muligt at komme sig ved aktivt selv at tage del i at forbedre egen situation.

Pårørendes inddragelse afhænger således af patientens samtykke, som indføres i journalen. Ønsker patienten ikke, at pårørende inddrages i behandlingen, har sygehuset mulighed for at informere generelt om sygdom og behandling, men har ikke hjemmel til at udtale sig om det konkrete patientforløb. Da pårørende er en vigtig ressource, forsøges det løbende at motivere patienten til at give samtykke.

I helt særlige tilfælde kan patientens selvbestemmelsesret tilsidesættes. Der skal i disse situationer foretages et konkret skøn, og de hensyn, der taler for at videregive oplysningerne, skal klart overstige hensynet til patientens ønske om fortrolighed.

Der er forskellige veje til akut behandling i Psykiatrisygehuset. Patienter kan f.eks. visiteres fra egen læge, af læge fra en anden afdeling eller patienten kan selv henvende sig i psykiatrisk akutmodtagelse.

Som udgangspunkt vurderes akutte patienter uanset henvisningsmåde i psykiatrisk akutmodtagelse. Ud fra en lægefaglig vurdering af behovet kan det videre forløb f. eks. være indlæggelse i et døgnafsnit, overnatning i akut modtagelse til observation, udskrivelse med opfølgning via udkørende team, ambulante behandling i lokalpsykiatri eller hos egen læge. Vurderingen baseres på dokumentation fra tidligere behandling samt den aktuelle tilstand. Det er muligt at tilgå patientoplysninger om tidligere behandling i regionen via journalsystemet. Er behandlingen foregået i en anden region, kan dele af journalen tilgås via Sundhed.dk. Ved overflytning mellem afdelinger eller regioner kan stafetoverleveringen understøttes af telefonisk kontakt.

Indlæggelse er en del af en intensiv behandling, f.eks. i forbindelse med svær sygdomsforværring eller når en patient er til fare for sig selv eller andre. I Psykiatrisygehuset arbejdes der på at styrke recovery samt at forebygge forværring og

derigennem forebygge, at indlæggelse bliver nødvendig. Intensiteten af den ambulante behandling kan justeres i forhold til patientens behov, og akutambulante tilbud såsom mobil skadetue og mobilteams understøtter den ambulante behandling.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatri- og socialudvalget den 08-04-2021

Punktet blev udsat.

Bilag

Patient- og pårørendepolitik

Punkt 13: Orientering om status på lancering og implementering af politik for frivillighed og medborgerskab i Region Syddanmark

19/32151

Resumé

Regionsrådet vedtog den 28. oktober 2019 Region Syddanmarks politik for frivillighed og medborgerskab. Udvalget for det nære sundhedsvæsen, psykiatri- og socialudvalget og sundhedsudvalget orienteres om status på lancering og implementering af frivillighedspolitikken. Herunder, hvordan der konkret på Sygehus Sønderjylland arbejdes med at udfolde principperne i frivillighedspolitikken.

Sagsfremstilling

Regionsrådet vedtog den 28. oktober 2019 Region Syddanmarks politik for frivillighed og medborgerskab. Til at understøtte implementeringen af frivillighedspolitikken, er der i perioden iværksat en række organisatoriske tiltag. Som en del af lancering og implementering af politikken, har der i 2020 været fokus på intern formidling af den nye politik til ledere og medarbejdere i alle regionale enheder, herunder lancering af ny frivilligheds-hjemmeside og intranetside (www.regionsyddanmark.dk/frivillighed).

Der har ligeledes været fokus på at skabe en organisering, der kan understøtte implementering af frivillighedspolitikken, hvor ansættelsen af seks nye frivillighedskoordinatorer er et centralt element. Frivillighedskoordinatorerne har til opgave at understøtte og udvikle Region Syddanmarks ønske om at styrke samarbejdet med frivillige, hvilket tager udgangspunkt i frivillighedspolitikken fem hovedprincipper:

- Det er attraktivt at være frivillig i Region Syddanmark
- Frivillige indgår som en naturlig del af hverdagen
- Frivillighed har mange former
- Frivillige bevæger sig frit på tværs af region og kommune
- Frivillighed bidrager til lighed i sundhed.

Følgegruppen for Frivillighed har udarbejdet en status på lancering og implementering af frivillighedspolitikken med bidrag fra frivillighedskoordinatorerne. Der gives status for perioden 28. oktober 2019 til 1. november 2020 (se bilag).

Herunder gives et resume fra status.

Der er ansat seks frivillighedskoordinatorer, som har påbegyndt en lokal strategiproces for, hvordan frivillighedspolitikken kan udfoldes i egen organisation. Der er blandt frivillighedskoordinatorerne etableret et netværk for regionale frivillighedskoordinatorer til vidensdeling på tværs af enheder.

Det er vurderingen, at det er lykkedes at etablere en organisatorisk ramme, der kan understøtte den videre implementering af frivillighedspolitikken.

I forhold til status på lancering af politik for frivillighed og medborgerskab er der skabt relativ stor mediebevågenhed ved vedtagelse af frivillighedspolitikken. Der er etableret fælles regional intranet og hjemmeside, samt lokale sider. Til udbredelse af det interne kendskab til frivillighedspolitikken er der udsendt kommunikationspakke til alle regionens enheder. Det vurderes, at ledelsen har generelt kendskab til politikken, mens medarbejdere i mindre grad har fået kendskab.

Grundet covid-19, og den deraf hindrede adgang for de frivillige til regionens enheder, afventer den planlagte eksterne kommunikation, der skal invitere de frivillige ”indenfor” til samarbejde. Koncern kommunikation og netværk for regionale frivillighedskoordinatorer vil udarbejde en fælles plan for den eksterne kommunikation med fokus på at invitere frivillige ind til samarbejde, når timingen vurderes rigtig.

De frivilliges aktivitet har i 2020 stort set været fraværende grundet covid-19, da de frivillige har været hindret i deres adgang til sygehusene og øvrige regionale enheder. Der er bekymring for, at den nuværende situation vil have negativ effekt på det frivillige engagement og de frivillige fællesskaber. Der ses også eksempler på innovative tiltag, hvor de frivillige fortsat bidrager til at understøtte patienter og pårørende, trods covid-19 restriktioner.

Der er med ansættelsen af frivillighedskoordinatorerne sat stort fokus på frivillighedsområdet, både internt organisatorisk og i relation til nye samarbejder med kommuner og civilsamfundsorganisationer. Det forventes, at der i 2021 kommer en række nye organisatoriske tiltag og nye samarbejder samt projekter, der går på tværs af sygehuse, kommuner og civilsamfund, og vil fremme regionens arbejde med frivillighedsområdet.

På mødet den 8. april 2021 vil sekretær for Følgegruppen for Frivillighed, konsulent Magnus Falby, give en generel status for lancering og implementering, mens frivillighedskoordinator Tatiana Rusuberg vil redegøre for, hvordan de på Sygehus Sønderjylland konkret arbejder med at udfolde principperne i frivillighedspolitikken.

Punktet var ligeledes til behandling i udvalget for det nære sundhedsvæsen den 1. marts 2021 og i sundhedsudvalget den 2. marts 2021.

Beslutning i udvalget for det nære sundhedsvæsen den 01-03-2021

Til orientering.

Jørn Lehrmann Petersen deltog ikke i sagens behandling.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Sundhedsudvalget den 02-03-2021

Til orientering.

Oplæg vedlægges.

Poul-Erik Svendsen og Preben Jensen deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning i Psykiatri- og socialudvalget den 08-04-2021

Til orientering. Oplæg vedhæftet.

Bilag

Notat - Status på impl. af politik for frivillighed 2020

Oplæg, pkt. 13, 08-04-2021 - Status på frivillighed

Punkt 14: Mødekalender

21/97

Resumé

Psykiatri- og socialudvalgets mødekalender for 2021.

Sagsfremstilling

Psykiatri- og socialudvalget har godkendt følgende mødekalender for 2021:

- Onsdag den 5. maj 2021, kl. 10.00-12.00 (Retspsykiatri, Middelfart)
- Onsdag den 26. maj 2021, kl. 11.00-13.00 (B&U tilbud, Udby)
- Torsdag den 5. august 2021, kl. 13.00-15.00 (Retspsykiatri, Esbjerg)
- Mandag den 30. august 2021, kl. 13.00-15.00 (Børnehusene Stjernen, Odense)
- Onsdag den 29. september 2021, kl. 13.00-15.00 (regionshuset)
- Onsdag den 27. oktober 2021, kl. 11.00-13.00 (B&U psykiatri, Aabenraa)
- Onsdag den 24. november 2021, kl. 13.00-15.00 (regionshuset)

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatri- og socialudvalget den 08-04-2021

Til orientering.

Punkt 15: Eventuelt

21/97

Beslutning i Psykiatri- og socialudvalget den 08-04-2021

Orientering om, at PsykInfo i Region Syddanmark laver podcast-serien ”Lad os tale om psykisk sygdom” i samarbejde med PsykInfo i Region Sjælland. Podcast-serien er lavet i et samarbejde mellem fagpersoner, brugere af psykiatrien og pårørende. Infobrev om samarbejdet vedlægges. Alle afsnit af podcast-serien er tilgængelig her:

<https://ladostale.podbean.com/>

Bilag

Infobrev podcast, pkt. 15, 08-04-2021

Punkt 16: Underskriftsside